

# Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXXII. — Izdan in razposlan dne 28. aprila 1909.

Vsebina: Št. 61. Ukaz o oddajanju državnih dobav in del.

## 61.

### Ukaz vsega ministrstva z dne 3. aprila 1909. l.

o oddajanju državnih dobav in del.

#### I.

#### Obča določila.

##### § 1.

Določila tega ukaza veljajo za dobave in dela, ki jih oddajajo država in državni ali po državi upravljani zavodi, podjetja in zakladi.

##### § 2.

Določila tega ukaza se ne uporabljajo:

1. Na dobave in dela za c. in kr. vojsko in c. in kr. vojno mornarico ter za ostala skupna oblastva in urade;

2. na dobave in dela za c. kr. deželno brambo in črno vojsko od časa mobilizacije do demobilizacije, ter na tiste dobave v časih miru, ki so po posebnih določilih pridržane malim obrtnikom;

3. na dobave izdelkov kmetijstva in gozdarstva;

4. na dobave in dela, ki jih izvrši kak državni upravni oddelek v svoji režiji ali za svojo potrebo ali za potrebo drugega državnega upravnega oddelka;

5. na državna umetnostna naročila in umetniška popravila. Kolikor pa gre v takih primerih za stavbne naprave, se na vse pri tem potrebne dobave polno uporabljajo določila tega ukaza.

#### II.

#### Nāčin oddajanja.

##### Javni razpis.

##### § 3.

Dobave in dela je z izjemami, oznamenjenimi v §§ 4 in 5, razpisovati javno.

##### Omejen razpis.

##### § 4.

Izključivši javnost se lahko razpišejo dobave in dela, da se omejeno potegujejo zanje:

a) ako bi javni razpis ne bil združljiv z vojaškimi ali drugačnimi važnimi javnimi interesi ali bi povzročil interesom javne varnosti nevarno zakasnitev izvršitve;

b) ako more dobavo ali delo ob času razpisa pripravno izvršiti le omejen krog podjetnikov ali ako so za izvršitev posebna izvedenost, zanesljivost in storilna sposobnost podjetnika tako bistvene, da brez teh lastnosti ni jamčena primerna izvršitev;

c) kojih skupna vrednost ne presega 10.000 K.

#### Oddaja pod roko.

##### § 5.

Izključivši vsak razpis se more oddaja podati pod roko:

a) ob dodatnih naročilih pri prvotnem zdražitelju, ako se ne zahteva višja cena in ako ta dodatna naročila ne znašajo več nego 20 odstotkov prvotne dobave ali dela. Te omejitve pa nimajo mesta v tistih primerih, v katerih gre za dopolnitev dobav ali del, ki jih more v interesu stvari izvesti le prvotni zdražitelj, zlasti tudi ob razširjanju stavbnih objektov, ki se gradé;

b) ob dobavah in delih, ki se oddajajo le za poskusne in študijske namene;

c) ob dobavah in delih, ki jih more v tuzemstvu izvršiti v primerni kakovosti le določeno podjetje, ali ako uživajo dobavni predmeti, oziroma za izvršitev del potrebno gradivo ali delovni postopek obrano patentov in vzorcev;

d) v primerih nujne potrebe, ali ako je oddaja pod roko potrebna iz vojaških ali drugačnih važnih javnih interesov;

e) ob nabavi monopolnih predmetov in rudninskega premoga;

f) ako je oddajajoče oblastvo prisiljeno, dobavo ali delo dati izvršiti namesto in na nevarnost zdražiteljev, ki so prelomili pogodbo;

g) ob dodatnih naročilih, ker so se dobave ali dela zakasnila, kar se dá opravičiti, v primeru, omenjenem v § 11, točka 13, tretji odstavek;

h) ako se potom javnega ali omejenega razpisa ni dosegel pripraven uspeh (§ 41);

i) ob dobavah, kojih skupna vrednost ne presega 2000 K, in ob delih, kojih skupna vrednost ne presega 5000 K.

### III.

## Postopek ob razpisih.

### Konkurenca projektov.

#### § 6.

Konkurenco projektov je kolikor moči ločiti od konkurence za izvršitev dobav in del.

### Splošna vsebina razpisa.

#### § 7.

Razpis obsegaj vse okolnosti in podeli vse pomočke, ki dadó razločno spoznati obseg in kakovost dobav ali del, ki se oddadó, in nudijo ponudniku kolikor moči varno podlago za preračun glavnih in postranskih dajatev ali storitev; v razpisu, oziroma v njegovih pomočkih je nadalje navesti vsa določila, ki omogočujejo formalno pravilno ponudbo in ponudnika orientirajo, kolikor je to mogoče, preden se mu stvar domakne, o pravnih razmerah, ki nastanejo iz ponudbe in potem iz sprejema ponudbe.

Pomočki, ki jih je dodati razpisu, sestojé v poglavitnem iz občih in posebnih pogojev, ponudnih obrazcev, nadalje po okolnostih iz potrebnih risb, načrtov, vzorcev, popisov, mer naprej, tabel za enotne cene, pogodbenih obrazcev itd.

#### § 8.

Za natančno presojo dobave ali dela potrebne popise, risbe in načrte je napraviti in izvršiti tako, da se jamči možnost natančnega preračuna cene.

V razpisu je navesti posebne postranske okolnosti, kar jih je morda in ki so znane oddajajočemu oblastvu in ki so v stanu vplivati na preračun cene.

### Vsebina razglasa javnih razpisov.

#### § 9.

Razglas razpisa mora v kratkih besedah obsehati vse podatke, ki so merodajnega pomena, da se interesenti odločijo udeležiti se tekmovanja.

V razglasu je zlasti navesti:

a) oznamenilo razpisujočega oblastva in, ako oddaja ne gre njemu, tudi oddajajočega oblastva;

b) predmet in obseg dobave ali dela s kolikor moči natančnim popisom; pri tem je v danem primeru poudarjati razložbo po delovnih kategorijah ali delih, dopustnost ponudb za delne dobave ter pridržek deljene oddaje (§§ 13 in 39);

c) rok za začetek izvrševanja in za dovršitev dobave ali dela;

d) kako se nastavi cena;

e) v danem primeru višino vadija in varščine;

f) koledarske rokove za vložbo in za otvoritev ponudb, oznamenilo oblastva, pri katerem je vlagati ponudbe in pri katerem se odpirajo, ter določilo o pripustnosti ponudnikov za to;

g) navedbo vseh pomočkov, ki so dopolnilna sestavina razglasa (§ 7, odstavek 2) z določili o vpogledovanju in prepisovanju, eventualno o prejemu in ceni teh pomočkov.

Ob omejenih razpisih veljajo spredaj stoječa določila za vsebino povabil, ki se pošljejo tistim, ki so pozvani na ponudbo.

#### Kako se razglašajo javni razpisi.

##### § 10.

Javni razpisi naj se razglašajo s polno vsebino v uradnih deželnih listih, ki prihajajo v poštev od primera do primera, in potem trgovskega ministrstva v „Avstrijskem osrednjem naznanilniku za javno dobavljanje (Österreichischer Zentralanzeiger für das öffentliche Lieferungswesen). Dotična besedila veljajo za avtentična.

Ako objavi oddajajoče oblastvo razpis v posnetku tudi v dnevnikih in strokovnih listih, je treba v te liste vzprejeti opozorilo na popolno in avtentično besedilo, ki je v prej oznamenjenih publikacijskih organih.

Razpis stavbnih del je razglašati razen tega tudi v „Avstrijskem tedniku za javno stavbstvo“ (Österreichische Wochenschrift für den öffentlichen Baudienst).

Razpis in vse k njemu spadajoče pomočke (§ 7, odstavek 2) je imeti pripravljene za vpogled interesentom na mestu, ki se ozameni v razglasu razpisa. Preudarku predstojnega oblastva je pridržano določiti, ali in v koliko je hkratu z objavo več izvodov razpisa s kolikor moči popolno zbirko po-

močkov razpoložiti na vpogled tudi še pri drugih uradih.

Interesentom je na zahtevanje izročiti kopije pomočkov razpisa, ako moči, brezplačno, eventualno proti povračilu lastnih stroškov. Ako bi tudi to ne bilo mogoče, jim je kolikor se da olajšati prepiševanje.

Vzorce je izročati, kolikor je to mogoče, proti povračilu lastnih stroškov ali jih posojati proti položbi varščine.

Imena tistih, ki so vpogledali pomočke razpisa ali jih prepisali, se ne smejo povedati tretjim osebam.

#### Posebna vsebina razpisa.

##### § 11.

Razen podatkov, ki jih je vzprejeti v razglas (§ 9) in ki se smatrajo sicer še morda za potrebne, je v razpisu ali njegovih pomočkih navesti zlasti naslednje:

1. Podrobna določila, kako se je držati roka za vložbo, o obliki, vsebini ponudb in kako dolgo veljajo (§§ 23 do 25);

2. določila o tem, kako se ponudniki obvestijo, da so se njihove ponudbe sprejele ali odklonile;

3. določila o položbi morda potrebnega vadija z oznamenilom položišča (§ 21);

4. določila o namenu kake varščine, o času in o položbi, oznamenivši položišče (§ 50);

5. eventualni pridržek pomnožitve ali zmanjšanja dobave ali dela, ki se oddá, in določila o nepričakovanih večjih ali manjših dajatvah ali storitvah (§ 14);

6. v danem primeru navedbo nenavadnih, v trgovini in prometu ne običajnih zahtev (§ 15);

7. navedbo merodajnih izvršitvenih predpisov (§ 16);

8. določila o dolžnostih zdražitelja gledé tuzemskega izvira dobavnih predmetov in gradiva (§§ 32 in 33) in gledé navedb dobavnih virov, ki se morda razen tega zahtevajo (§ 17);

9. oddajaje dela določilo, da je zdražitelj dolžen uporabljati kolikor moči domače, in sicer v prvi vrsti na kraju izvrševanja bivaajoče pripravne delavce, in da je oddajajočemu oblastvu pridržano

dovoliti uporabljanje inozemskih delavcev ter primerno vplivati na izbiro eventualnih podpodjetnikov;

10. določila o skrbi, ki je naložena zdražitelju za delavce, ki imajo posla ob izvrševanju dobave ali dela, in o njih uporabljanju in ravnanju z njimi.

Pri tem je naložiti zdražitelju vsaj nastopne dolžnosti:

a) zdražitelj mora ukreniti, kar je potrebno za varstvo življenja, zdravja in npravnosti delavcev, tudi v primerih, v katerih se že itak ne uporabljajo § 74 obrtnega reda in drugi zadevni predpisi; nadalje mora pri stavbnih delih v potrebi poskrbeti za primerno stanovanje in hrano delavcev;

b) zdražitelj mora predpise §§ 78, 78 a, 78 b, 93, 94, 95, 96 in, ako ima ob izvrševanju dobave ali dela več nego 20 delavcev posla, uporabljaje stroje, predpise §§ 88, 88 a, 96 a in 96 b obrtnega reda zmislu primerno izpolnjevati tudi v primerih, v katerih se ta določila itak ne uporabljajo že po zakonu;

11. določila o kvalitativnem in kvantitativnem prevzetju dobave ali dela ter o začetku, trajanju in obsegu odgovornosti zdražitelja (§ 46);

12. določila o primerih, v katerih se naložijo konvencijske kazni in o njih višini (§ 49);

13. določila o eventualnem podaljšanju izpolnitvenega roka; pri tem je vsekakor določiti naslednje:

Ako postane nemogoče o pravem roku izvršiti dobavo ali delo vsled slučajev višje sile ali zaradi delovnih konfliktov ali bojkota, nastalih brez krivde zdražitelja, oprostí zdražitelja oddajajoče oblastvo posledic zamude ter mu dovoli dodatni rok.

Kolikor pa je iz javnih ozirov neodloživo založiti dotično potrebščino, sme oddajajoče oblastvo neposrednje potrebno množino dobavnih predmetov ali dotična dela dati izvršiti drugje, ne da bi zdražitelj dobil pravico do odškodnine. S tem nastajajoči večji stroški pa ne zadenejo prvotnega zdražitelja in njemu tudi niso v prid eventualni manjši stroški;

14. določila o plačilnih pogojih, plačilnih rokih in o načinu plačil (§ 47 in 48);

15. določila o tem, kako se razsojajo pravni spori iz pogodbenega razmerja;

16. eventualno pogoje, s katerimi sme zdražitelj podeljeno mu naročilo prenesti na tretjo osebo in po katerih morejo zdražiteljevi pravni nasledniki vstopiti v pogodbo;

17. navedbo nameravane oblike sklepa pogodbe in dolžnosti, ki zadenejo pri tem zdražitelja.

## Razpis obsežnih dobav in del.

### § 12.

Ako obsega razpis dobavo več predmetov, kojih vsakega izdeluje druga industrijska stroka, je, kolikor se dá, izključiti združitev v tem zmislu, da se more staviti ponudba le za vse predmete skupno.

### § 13.

Ob razpisu obsežnejših dobav je pripuščati tudi ponudbe za delne dobave, ako je to izvršljivo in namenu primerno.

Razpise za obsežnejša dela je po možnosti razložiti v posamezne delovne kategorije ali dele.

## Pridrzuje se pomnoženje ali zmanšanje dobav in del.

### § 14.

Ako se vzprejme v razpis pridržek, da se dobave ali dela, ki se oddadó, pomnožijo ali zmanjšajo, naj se giblje to menjavanje v kolikor moči ozkih mejah in ne sme pri dobavah presegati 10 odstotkov razpisane množine izdelkov iste industrijske stroke, pri delih pa ne 25 odstotkov razpisane množine iste delovne vrste navzgor in navzdol.

Izjemoma se smejo, ako zahtevajo to brez odloga vojaški ali drugi važni javni interesi, ali ako se z ozirom na predmet razpisa potrebščina po izkušnji hudo menja, v razpisu prekoračiti tudi v prvem odstavku navedene meje pridržka.

Pri delih se lahko naloži v razpisu zdražitelju dolžnost, da brezpogojno izvrši čez pogodbeno množino (vštevši morda pridržano pomnožitev) segajoča dela, ne kraté novih nastavkov cen, ki se določijo

z dogovorom, odločbo razsodišča ali sodno odločbo, ako je iz nujnih javnih ozirov potrebno, da izvrši večje delo zdražitelj sam.

#### **Predpisi o izvedbi.**

##### **§ 15.**

Za izvedbo dobav in del je v prvi vrsti proglasiti za obvezne zadevne oblastvene predpise in, ako jih ni, predpise o izvedbi, ki so jih postavile v Avstriji merodajne strokovne združbe dotične stroke.

##### **§ 16.**

Pogoji, o katerih se more pričakovati, da so v stanu otežiti udeležbo tuzemskih podjetij v tekmovalstvu bodisi za glavne podjetnike, bodisi za podpodjetnike, se smejo staviti le toliko, kolikor so z ozirom na namen dobave ali dela neobhodno potrebni.

Nenavadnih, v trgovini in prometu ne običajnih zahtev se je praviloma ogibati.

#### **Imenovanje dobavnega vira.**

##### **§ 17.**

Gledé takih predmetov in gradiva, pri katerih je kakovost in izvor odločilnega pomena, se lahko zahteva dokaz, da so narejeni v lastnem obratovaleštvu, ki ga je natančno oznameniti, z navedbo njegovega sedeža, ako nanese tako, ime izdelovalca.

#### **Nastavek cene.**

##### **§ 18.**

Praviloma postavkov cen ni vzprejemati v razpise, temveč je določitev cene prepustiti ponudniku, in sicer je, kolikor dopušča to predmet dobave ali dela, zahtevati navedbo tež, enotnih cen ali cen po kosih in skupne vsote. Ako se pokaže po nastavljenih enotnih cenah ali cenah po kosih nasproti skupni vsoti razlika v številkah, bodi odločilna navedba enotnih cen ali cen po kosih.

#### **Razložba cen v stalen in v izpremenljivi faktor.**

##### **§ 19.**

Ako se razpišejo dobave izdelkov, pri katerih izdatno menjavajo cene gradiva, ki je potrebno za njih proizvajanje, za daljšo nego enoletno potrebsčino, je treba v razpisu zahtevati, da se, ako moči, ponujene cene razložijo v stalen in v izpremenljivi faktor, ki kaže ceno dotičnega gradiva, in poskrbeti na izpremenljivi faktor omejeno uravnavo cen v krajših razdobjih, ako ima dotično gradivo tržno ceno, ki se lahko dožene.

To določilo je zmislju primerno uporabljati tudi ob razpisu del, ako cene gradiva, ki je potrebno za njih izdelovanje, močno menjajo. Pri gradnjah pa naj veljajo ponujene cene za celo stavbno dobo.

#### **Čas razpisa.**

##### **§ 20.**

Razpis je izdati kolikor moči rano pred dobo izvršitve, ob času, prilagodenem naravi predmeta. Pri tem se je kolikor moči ozirati na to, da se more dobava ali delo izvrševati v času, v katerem miruje opravilo, in nepretrgano.

Izpolnitvene rokove je odmeriti tako, da je mogoče v njih solidno izvršiti naročila.

Ako se pogodijo delne dobave, ki jih je izvesti na vsakočasno posebno naročbo, je kolikor moči tudi izpolnitveni rok navesti v razpisu za vsako takodavno dobavo.

Pri razpisih, ki se razpišejo za zalaganje ponavljajoče se potrebsčine, je dovoliti najdalje pri-pustne sukcesivne izpolnitvene rokove, kolikor moči tekom celega leta.

#### **Vadiji.**

##### **§ 21.**

Položbo vadija je terjati le v primerih, v katerih je to potrebno, da se zagotovi ponudba.

Znesek vadija je odmeriti k večjemu s 5 od stotki vrednosti dobave ali dela, ki jo je ovedel-ponudnik.

Za vadij so razen gotovine pripuščeni: avstrijski državni papirji ter vsi ostali avstrijski efekti,

v katerih se smejo nalagati novci varovancev in oskrbovancev. Ako se podaljša privilegij Avstrijsko-ogrske banke, se smejo tudi na kaki avstrijski borzi zabeleževane ogrske državne zadolžnice porabljeni za položbo vadijev (zakon z dne 30. decembra 1907. l. [drž. zak. št. 175]). Oznamenjene vrednostne papirje je sprejemati za vadije po borznem kurzu, toda ne čez imensko vrednost.

Nadalje so po predpisanih položnih pogojih za vadije uporabne:

Vložne knjižice po pravilniku za hranilnice iz leta 1844. urejenih hranilnic do najvišjega zneska, dopuščene za nalaganje novcev varovancev in oskrbovancev; rentne knjižice c. kr. poštne hranilničnega urada.

Končno se pripuščajo za vadije poroštvena pisma bank in na posebno zaprosilo izjemoma tudi menice po podrobnejših napotilih, ki se izdadó.

Ko se je stvar domaknila, je vadije takoj vrniti, kolikor se ne namenijo za varščino.

#### IV.

### Ponudba.

#### Rok za vlaganje.

##### § 22.

Določuje rok za vlaganje se je ozirati na to, da morajo biti prosilci v stanu svoje ponudbe preračunati in primerno pripraviti. Določiti je torej za vlaganje ponudb pri enostavnejših ponudbah rok vsaj 14 dni, pri obsežnejših rok najmanj štirih tednov po objavi razpisa.

Ako se zahteva, da se priložijo vzorci, za kojih napravo je treba dalje časa, ali ako so potrebna večja tehniška pripravljalna dela, je določiti primerno poznejši rok za vlaganje.

Okrajšave v prvem odstavku navedenih rokov so dopustne le v važnih in nujnih primerih ali, ako so dane posebne razmere.

##### § 23.

Ponudbe in eventualno k njim spadajoči vzorci, obrazci, risbe, načrti itd. se morajo vložiti najdalje

do roka, določenega v razpisu. Isto velja za vlaganje izprememb in dopolnil ponudb ter kakih odstopnih izjav.

Ako naj po razpisu poteče rok za vlaganje hkratu, ko se začne otvoritvena obravnava, se lahko v razpisu določi, da se morejo ponudbe izročiti pismeno in zapečateni še pred otvoritvijo ponudb predsedniku otvoritvene komisije osebno.

Na pozneje prihajajoče ponudbe, izpremembe, dopolnila, pomočke in odstopne izjave se ni ozirati, razen če pridejo kakor poštna pošiljatve in je brezdvomno dokazano, da je bila pošiljatev tako pravočasno oddana, da je mogla dospeti še pred potekom roka za vlaganje, ako bi bila v redu hodila po pošti.

Take zakasnele pošiljatve naj, če se ni morda med tem stvar že domaknila, obravnava komisija, določena za odpiranje ponudb (§ 27), ki naj dožene učin, utemelji vpoštevanje in obvesti o tem, ako se to ni zgodilo že ob otvoritveni obravnavi, tiste ponudnike, ki so bili navzoči na tej obravnavi.

#### Oblika ponudb.

##### § 24.

Ponudbe je sestavljati uporabljaje predpisane ponudbene obrazce, jih spisovati zdržema, ogibaje se praznih mest, in na koncu jih mora svojeručno podpisati ponudnik ali njegov pooblaščenec s krstnim imenom in priimkom ali kakor se glasi firma. Enako je podpisovati izpremembe in dopolnila ponudb ter eventualne odstopne izjave. Na ponudbo je na ovoj narediti napis, ki označuje vsebino, z vsemi morda zahtevanimi prilogami jih je pravilno kolkovati ter zapečateni in frankirano vložiti na mestu, ki je oznamenjeno v razpisu.

Na ustne, telegrafske in telefonske ponudbe se ni smeti ozirati.

#### Vsebina ponudb.

##### § 25.

Ponudbe morajo, ne gledé na druge v razpisu morda posebno zahtevane točke, obsegati zlasti:

- a) natančni naslov in oznamenilo prosilca;
- b) podrobnejše podatke o številu in oznamenilo morda zraven predloženih vzorcev, obrazcev, risb, načrtov itd.;

c) izjavo, da je prosilec vzel na znanje v razpisu omenjene pogoje, vzorce, obrazce, risbe, načrte itd., in jih pripoznava, da so merodajni za pogodbeno razmerje, nadalje da je poizvedel za stavbna dela morda merodajne krajevne razmere;

d) morda predpisane podatke o dobavnih virih, ki se morejo podati v ponudbi sami ali v posebni prilogi;

e) navedbo zahtevanih cen v kronski vrednoti, in sicer, kolikor dovoljuje predmet razpisa, z navedbo enotnih cen ali cen po kosih, nadalje v primerih, v katerih je potrebna skupna množina naznanjena v razpisu, tudi skupne cene v številkah in črkah;

f) se strani skupno ponujajočih oseb izjavo, da so za ponudbo solidarno obvezne, in oznamenilo tistega, ki je pooblaščen za opravljanje poslov in za sprejemanje plačil;

g) izjavo, da ostane ponudnik v besedi dotlej, da se stvar domakne, eventualno do krajšega roka, ki ga on določi, in da ne zahteva, da bi se bilo treba držati roka, določenega za sprejem obljube v § 862 o. d. z., oziroma v členu 318 in 319 t. z.;

h) izjavo, da se ponudnik postavlja pod podsodnost, ki jo je oznamenilo oddajajoče oblastvo;

i) dokaz o položbi vadija ali opozorilo na poroštveno pismo, priloženo ponudbi (§ 21).

Izstrugati kaj je nedopustno, popravkov se je kolikor moči ogibati. Ako jih je vendar kaj, naj jih ponudnik, preden vloži ponudbo, označi z opomnjo pod črto, ki jo posebej podpiše. Popravke na številkah je treba izraziti z besedami.

## V.

### Ravnanje z došlimi ponudbami.

#### § 26.

Došle ponudbe s prilogami, dodatki, vzorci itd. vred je v vložišču na neodprtem ovoju opremiti z zaznamkom o prihodu, jih takoj vpisati v seznam, pripravljen za dotični razpis, jih zakleniti in

jih ob določenem roku neodprte izročiti predsedniku komisije, določene, da jih odpre.

#### § 27.

Došle ponudbe je ob določenem roku komisijsko odpreti in v redu, v katerem so vpisane v seznam o prihodu (§ 26), opremiti s tekočimi številkami. Na to je prečitati imena ponudnikov, ponujeno dobavo ali delo ter sicer merodajne posebne okoliščine, toda razen morda navedenih dobavnih virov, končno nastavljene cene.

Pri obsežnejših navedbah enotnih cen zadošča, da se prečitajo iz njih se podajajoče skupne cene.

Eventualne opomnje pod črto o popravkih ponudbe (§ 25, odstavek 2) naj komisija poveri.

Preden se prečita vsaka ponudba, naj komisija preskusi, ali je ponudba s pripadajočimi pomočki in prilogami vred pravilno podpisana, ali je opremljena z morda zahtevanimi obrazci in vzorci in, ali se ti obrazci in vzorci ujemajo s ponudbo tudi gledé oznamenila, končno ali je izkazana položba morda zahtevanega vadija.

#### § 28.

Ponudniki in njihovi pooblaščenici imajo pravico biti navzoči pri otvoritveni obravnavi.

Za ponudnika ali pooblaščenca velja v dvomnem primeru tisti, ki se izkaže z oddajnico ali s prezentacijskim razpredelkom o tem, da je vložil dotično ponudbo.

#### § 29.

O teku obravnave je pisati zapisnik, v katerem je zabeležiti vse za otvoritveno dejanje merodajne momente in vpisati ponudbe po redu, v katerem so došle, z imenom in bivališčem ponudnikov, z datumom vložbe in s ponujenimi skupnimi cenami. Ponudbe je potem, ko se je pristavil zaznamek, da so se vzele na znanje, priložiti zapisniku, ki ga naj podpišejo, ko je bil prečitani, vsi udje komisije.

Navzočim ponudnikom ali njihovim izkazanim pooblaščenecem je dano na voljo, da tudi podpišejo zapisnik.

## VI.

**Domaknitev.****§ 30.**

Dobavo domakne za oddajo poklicano oblastvo na podstavi mnenja komisije, ki jo postavi.

Oddajajoče oblastvo lahko dodá komisiji izvedence.

**Rok domaknitve.****§ 31.**

V pripravnih primerih se lahko dobava domakne takoj po otvoritvi ponudb.

Ako to ni mogoče, je treba rok domaknitve vsekakor kolikor moči okrajšati. Pri manjših, enostavnih oddajah naj ne presega 14 dni, pri večjih, kompliciranejših oddajah, zlasti pri gradbenih delih, ter tedaj, kadar se pokaže potreba preskušati vzorce ali ako so potrebni večji preračuni ali tehniške popreskušnje, ako je treba dobiti odobrilo višjih stopenj ali ako se je treba pogajati z drugimi resorti, pa ne osem tednov.

**Prednost tuzemskih ponudnikov.****§ 32.**

Dobave in dela se smejo oddajati le ponudnikom, ki prebivajo v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru.

Oddati dobavo ali delo v inozemstvu bivajočemu ponudniku je dopustno le tedaj in toliko, kadar in kolikor se dotično naročilo v času oddaje sploh ne more izvršiti v tuzemstvu ali ne v času in kakovosti, ki sta z ozirom na namen neobhodno potrebna, ali se nasproti sicer enakovrednim inozemskim ponudbam zahtevajo nerazumno višje cene.

Ako presega vrednost dobave ali dela znesek 5000 K, je oddaja v inozemstvu bivajočemu ponudniku navezana na dovolilo pristojnega osrednjega oblastva.

**Izdelovanje dobavnih predmetov v tuzemstvu; porabljanje tuzemskega gradiva.****§ 33.**

Zdražitelji so dolžni — eventualno pod konvencijsko kaznijo — dobavljati le take predmete, ki so izdelani v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, z uporabo domačega gradiva, in izvršujé dela porabljeni le gradivo, ki je iz teh kraljevin in dežel. Nadalje jim je naložiti dolžnost, da oddajajočemu oblastvu na njegovo zahtevanje dokažejo tuzemski izvir predmetov in gradiva, da se sploh podvržejo kontroli oddajajočega oblastva gledé izpolnjevanja tega pogoja, in da dadó na razpolaganje vse podatke in izkaze, ki so potrebni, da se dožene tuzemski izvir. Ta kontrola pri zdražiteljih se eventualno lahko pridrži tudi trgovinskemu ministrstvu. Ako se odpošljejo posebni organi, ki jih je opremiti s posebnimi izkaznicami, na lice mesta, da doženejo omenjene stvari, jim je dovoljevati tudi pristop v dotične obratne prostore in skladišča v delovnih urah, in sicer ne da bi se poprej zglasili.

Ako se tuzemski predmeti ali gradivo v času izvedbe dobave ali dela sploh ne morejo nabaviti ali ne v času in kakovosti, ki sta z ozirom na namen dobave in dela brezpogojno potrebna, sme oddajajoče oblastvo zdražitelja odvezati v prejšnjem odstavku postavljene dolžnosti na podstavi zadevnega pravočasnega in verjetnega dokaza. Ako presega vrednost dobavnih predmetov ali gradiva 5000 K, sme dati tako odvezo le pristojno osrednje oblastvo.

S spredaj stoječimi določili se ne izpreminja pravica oddajajočih oblastev, že v razpisu izrečno zaukazati nabavo gradiva iz inozemstva v primerih, v katerih se dotično gradivo sploh ne izdeluje v tuzemstvu ali je potrebno porabljeni gradivo določnega inozemskega izvira z ozirom na njegove posebne lastnosti.

**Izključitev ponudb.****§ 34.**

V naprej so izključene, da se nanje ne bo oziralo ob domaknitvi:

- a) zakasnelo vložene ponudbe (§ 23);
- b) ponudbe, ki ne ustrezajo pogojem ali vzorcem, ki so dani razpisu v podstavo. Vendar to samo na sebi ni izključilni vzrok, ako ni ene izmed formalnih zahtev, omenjenih v § 25. Pri

bistvenih takih nedostatkah je ponudnika pozvati, da jih odpravi v roku za domaknitev, in njegova ponudba se lahko izloči šele tedaj, če ostane poziv brez uspeha;

c) ponudbe, ki niso pripravne po vzorcih in obrazcih, ki jih je vložil ponudnik;

d) ponudbe, ki so, ne da bi same nastavile cene, le cenejše nego druge ponudbe;

e) ponudbe ponudnikov, ki nimajo zakonite usposobljenosti za sklep pogodbe ali gledé katerih je v teku konkurzna razprava;

f) ponudbe ponudnikov, ki so se pri državnih dobavah ali delih zakrivali tudi le poskusa podkupiti javne uslužbenice;

g) ponudbe ponudnikov, ki so v teku zadnjih treh let pri državnih dobavah ali delih ponovno ravnali zoper pogodbeno določila o tuzemskem izviru dobavnih predmetov ali gradiv;

h) ponudbe ponudnikov, ki so v teku zadnjih treh let pri državnih dobavah ali delih kljub prejšnjim zakonitim ali konvencijskim kaznim ponovno hudo prekršili zakonita ali pogodbeno določila za varstvo delavcev.

Nadalje se lahko izključijo ponudbe takih ponudnikov, ki so bili o priliki državne dobave ali dela, izvršenega v prejšnjih treh letih, dokazno spoznani za nesolidne, slabe ali nezanesljive, ali ki so si dokazno dali nakloniti imovinske ugodnosti ali so jih sami naklonili drugim z namenom, da se kdo ne poganja za dobavo ali delo ali da umakne ponudbe.

Ako terja ponudba ceno, ki očitno ni v nikakem razmerju k dobavi ali delu, ki se izvrši, tako da se na njeni podstavi ne more pričakovati dobra izvršitev, je treba, ako nastavek cene ni zadostno utemeljen že v ponudbi sami, ponudnika takoj pozvati, naj brez odloga pojasni ta nastavek cene, ako je ponudnik oddajajočemu oblastvu znan, da je sposoben kaj narediti in da je soliden. Ako se poda pojasnilo v zadovoljstvo, preden se stvar domakne, je ponudbo pripustiti, drugače pa izključiti.

#### Izbira zdražitelja.

#### § 35.

Oddajaje dobavo ali delo naj postopa oddajajoče oblastvo v okviru razpisa in naj na podstavi

došlih domakljivih ponudb, ako se ne razdelé, domakne dobavo ali delo, ne gledé na primere, navedene v naslednjem odstavku in v §§ 36 in 38, tistemu ponudniku, ki stavi najcenejšo ponudbo ter popolnoma sprejme vse v razpisu postavljene pogoje.

Ako smatra oddajajoče oblastvo, da tehtni razlogi opravičujejo vpoštevanje višje domakljive ponudbe, in ako je nadrejeno mu osrednje oblastvo podelilo pooblastilo za to, se lahko domakne dotičnemu v ceni višjemu ponudniku.

#### § 36.

Pri razlikah cen do 5 odstotkov nad najcenejšo ponudbo se je kolikor moči ozirati na male obrtnike, zlasti njihove združbe, ako so sicer pogoji enaki. Z istimi pogoji se je enako ozirati pri delih na prosilce, bivajoče v kraju, pred zunanjimi prosilci in na direktne prosilce za posamezne kategorije razpisane skupnega dela pred generalnimi podjetniki, ako v poslednjem primeru posebni razlogi ne terjajo enotne oddaje.

Pri dobavah se je po enakih uvetih, in ako ne gre za to, da se da delo delavcem na domu v krajih, kjer je sila, ozirati na take prosilce, ki imajo svoje zaprto obratovališče ali se zavežejo ga zgraditi, v katerem izvrše prevzete dobave, pred tistimi prosilci, ki dadó dobavne predmete izvršiti potom dela na domu.

#### § 37.

Pri enakih ponudbah odloči oddajajoče oblastvo (oziraje se na načela, postavljena v § 36), kateri ponudbi je dati prednost z ozirom na merodajne razmere.

#### § 38.

Ako se je prosilcem prepustilo predlagati konstrukcije in uredbe, ki jih je izbrati v posameznem, ali predložiti vzorce ali poskuse ali odmeriti izpolnitveni rok, je stvar domakniti tisti ponudbi, ki je za dotični primer najpripravnější in hkratu razmerno najcenejša.

#### Deljena oddaja.

#### § 39.

Ako je bila v razpisu pridržana deljena oddaja (§ 9, lit. b) ali ako ponudniki, ki pridejo v poštev,

privolijo v pozneje namerjano delitev, se lahko oddá dobava ali delo tudi v poljubnih delnih količinah, oziroma po kategorijah ali delih. Pri tem pa naj se naprava takih dobavnih predmetov in izvršitev takih del, ki spadajo po tehniških načelih skupaj, ne oddaja različnim ponudnikom.

V ostalem je ob izbiri ponudnikov, med katerimi naj se porazdeli, ravnati v zmislu določil §§ 35 do 38.

#### **Objava domaknitve.**

##### **§ 40.**

Na podstavi javnega razpisa izvršene domaknitve je objavljati z navedbo zdražiteljevega imena v „Avstrijskem osrednjem naznanilniku za javno dobavništvo (Österreichischer Zentralanzeiger für das öffentliche Lieferungswesen)“ in ako gre za stavbna dela, tudi v „Avstrijskem tedniku za javno stavbno službo (Österreichische Wochenschrift für den öffentlichen Baudienst)“.

#### **Ponovitev razpisov.**

##### **§ 41.**

Ako javni ali omejeni razpis ni podal pripravnega uspeha, ker sploh ni došla nobena ponudba ali ker so se morale zavrniti vse došle ponudbe, je, ne kraté primerov, omenjenih v §§ 4, lit. a in 5, lit. d, praviloma ponoviti javni razpis kakor javni, omejeni razpis pa kakor omejeni razpis.

Ako tudi drugi razpis ne poda pripravnega uspeha, se more v obeh primerih stvar oddati pod roko, držé se pogojev, ki so bili podstava zadnjega razpisa.

#### **Prepoved dodatnih pogajanj s ponudniki.**

##### **§ 42.**

Tekom postopka za oddajo javno ali omejeno razpisanih dobav in del se praviloma ne smejo vršiti pogajanja s posameznimi ponudniki, ki bi imela namen doseči popuste cen ali bi sicer nasprotovala načelu, da se z vsemi ponudniki ravna enako, izvzemši primere, omenjene v odstavku 1, lit. b, in v odstavku 3 § 34.

## **VII.**

### **Pogodbe in njih izvršitev.**

#### **Večletne pogodbe.**

##### **§ 43.**

Pogodbe o dobavah, ki služijo ponavljajoči se potrebi, ali o tekočih delih se morajo glasiti vedno na določen čas in se praviloma ne smejo sklepati na daljšo dobo nego na 3 leta.

Da se sklenejo take pogodbe na več nego 6 let, je treba odobrila po resortu za to poklicanega osrednjega oblastva.

Vzprejeti določilo, po katerem velja pogodba za molčé podaljšano, ako ni bila odpovedana ob določenem roku, je dopustno le z odobrilom osrednjega oblastva, če presega letna vrednost dobave ali dela 5000 K.

#### **Vsebina pogodbenih listin.**

##### **§ 44.**

V pogodbah je kar najnatančneje opisati vzajemne pravice in dolžnosti.

Vsekakor je v njih navesti:

1. oznamenilo obeh strank pogodnic;
2. oznamenilo in kratek popis predmeta sklepa pogodbe oziraje se na vse podlage ponudbe; potem — ako je bila ta navedba v razpisu pogoj — vire dobavnih predmetov in gradiv, ki jih je imenoval zdražitelj;
3. dogovorjene cene;
4. kako dolgo traja pogodba;
5. rok za začetek izvrševanja in za izpolnitev dobave ali dela.

Določila o točkah, navedenih v § 11, je navesti le toliko, kolikor niso obsežena že v razpisnih pomočkih, ali kolikor jih je treba popolniti z ozirom na posamezno pogodbo.

Besedilo razpisnih pogojev in vsi k njemu spadajoči grafični pomočki so celokupne sestavine pogodbe, navesti jih je v posvedočni sklepa pogodbe za take in jih priti k njej.

**Izdaja pogodbenih listin.****§ 45.**

Formalne pogodbene listine je izdati v enem izvornem izvodu. Prepis, ki ga je poverilo oddajajoče oblastvo, je izročiti zdražitelju.

**Prevzemanje dobavnih predmetov in del.****§ 46.**

Dobavne predmete ali dela je treba začeti prevzemati brez nepotrebnega odlaganja, ko se izroče, oziroma čim dojde naznanilo o dovrstitvi; prevzemanje je izvesti kolikor moči nepretrgano in je dovršiti v najkrajšem času.

Enako je ravnati ob preskušnji vloženih računov in izkazov o zaslučkih.

Ako se more pri obsežnih dobavah ali delih kvantitativno, preskušujoče prevzemanje vršiti le s pomočjo sklepnega računa, ki ga sestavi podjetnik, je najprej, ko je delo dovršeno, izvesti kvalitativno prevzemanje in s kvantitativnim prevzemanjem začeti kolikor moči neposrednje potem, ko se je vložil z vsemi pomočki opremljen sklepni račun.

Čas, ko se konča (kvalitativno) prevzemanje, s katerim se praviloma začne podjetnikova odgovornost, je dognati z zapisnikom, ki ga podpišeta obe stranki.

**Plačila na račun in ostanki zaslužkov.****§ 47.**

Ne kraté ugodnejših plačilnih pogojev, ki se dogovoré posebej, je dajati v primernih razdobjih podjetniku pri delih plačila na račun v višini najmanj 90 odstotkov zneska njegovega vsakočasnega zaslužka, ki se dožene z izkazi zaslužka.

Na podjetnikovo zahtevanje pa mu je izplačati tudi po tem ostajajoče ostanke zaslužkov, ako dá za odpadajoči znesek varnost (§ 50) na drug pripraven način. Na to možnost je izrečno opozoriti v razpisu.

Enako je dajati plačila na račun pri razdelnih dobavah na podlagi vloženih delnih računov s pogojem, da so se pripustile delne dobave in da se je zaračunjena delna količina že prevzela.

Pogodboma pogojene delne dobave in dela je vsekakor zaračunjati ločeno in plačevati polno.

Od plačil na račun, ki gredó podjetniku po pogodbi, se sme odbijati le toliko, kolikor je oddajajočemu oblastvu že nastalo pravic nasproti podjetniku.

**Izplačevanje zasluženih zneskov.****§ 48.**

Zasluženi zneski naj se izplačujejo kolikor se dá hitro. Želji zdražitelja, da bi dobil plačilo po c. kr. poštni hranilnici ali v žiro-prometu Avstrijsko-ogrske banke, je ustreči, ako je to dopustno po predpisih, obstoječih za izplačujočo blagajnico, po teh predpisih.

Pri vseh teh plačilih je — ako se ne uporabljajo v § 5 ministrstvenega ukaza z dne 10. decembra 1906. l. (drž. zak. št. 245) obsežena načela — gledé dolžnosti, da je predlagati kolkovane pobotnice ali račune s kolkovanimi pristavki o plačilu, uporabljati določila ministrstvenega ukaza z dne 4. septembra 1903. l. (drž. zak. št. 188).

**Konvencijske kazni.****§ 49.**

V zagotovilo, da se bo zdražitelj držal pogodbenih obveznosti, zlasti tistih, ki se tičejo tega, da se dobava ali delo izvede o pravem roku, ter njune kakovosti, tuzemskega izvira dobavnih predmetov in gradiv, končno skrbi za delavce, njih uporabljanja in ravnanja z njimi, se lahko pogodijo konvencijske kazni. Zaradi kršenja nazadnje omenjenih pogodbenih določil pa se lahko pogodijo konvencijske kazni le za take primere, v katerih se ne uporabljajo že zakoniti kazenski predpisi.

Konvencijske kazni je odmerjati v pravilnem razmerju k vrednosti predmeta dobave ali dela in h kršenemu interesu.

**Varščine.****§ 50.**

Varščine praviloma ni odmerjati višje nego s 5 odstotki pogodbene cene dobave ali dela. Ako

ta cena ne preseže 2000 K, se je moči odreči polžbi varščine. Isto velja za oddaje obrtnim zadrugam ali pridobitnim in gospodarskim zadrugam do vrednosti 5000 K.

Gledé tega, kako se položi varščina, veljajo zadevna določila § 21 o vadiju.

Ko so izpolnjene podjetnikove pogodbene dolžnosti, v kojih zagotovilo je določena varščina, in po preteku časa odgovornosti je varščino brez odloga vrniti.

## VIII.

### Sklepna določila.

#### § 51.

Za kraljevino gališko tačas obstoječa posebna določila ostanejo v moči.

#### § 52.

Določila tega ukaza dobé moč 1. dne januarja 1910. l.

Ta določila se uporabljajo tudi na oddaje dobav in del, ki so v tem času v teku, ter na zadevne sklepe pogodb, ako temu ne nasprotuje vsebina že razglašanih razpisov.

**Biennerth s. r.**

**Georgi s. r.**

**Žáček s. r.**

**Wrba s. r.**

**Ritt s. r.**

**Weiskirchner s. r.**

**Biliński s. r.**

**Haerdtl s. r.**

**Schreiner s. r.**

**Stürgkh s. r.**

**Bráf s. r.**

**Hochenburger s. r.**

**Dulęba s. r.**